

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 18— K
Negyedévre — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 176. szám.

Péntek, augusztus 3.

Czernovitzot visszafoglaltuk.

Oroszország helyzetét maguk az oroszok is tragikusnak látják.

A sajtószállásról ma délben érke-
zett meg a hire, hogy győzelmesen elő-
renyomuló csapataink ma reggel meg-
szállották Czernovitzot. Ezzel a fegyver-
ténnyel diadalmas offenzívánk egy újabb
fejezete zárult be. Felszabadítottuk Bu-
kovina fővárosát és a város lakossága
bizonyára lelkes örömmel köszönti falai
között győzelmes seregeinket, amelyek
megjelenése az orosz uralom megszün-
tét — és reméljük most már végleges
megszüntét jelenti rájuk nézve.

Oroszországban egyébként teljes a
felfordulás. A Rjecs tragikusnak látja
Oroszország helyzetét, mert a központi
hatalmak offenzívájuk során elvágják azt
a fontos vasuti vonalat, amely az egész
orosz haderő valóságos ütőere volt.
Gorkij Maxim cikket ír és azt
mondja, hogy Oroszország katonai össze-

omlás előtt áll s ez veszélyezteti a de-
mokratikus vívmányokat.

Az „északi kolosszus“ felsegítésére
indított nyugati offenzíva első napján a
németek oly erős ellentállást tanusítottak,
hogy az entente sajtója maga kényte-
len elismerni, hogy a németek hatal-
mas ellentámadásaikkal az angolokat
visszakényszerítették.

És most az olasz is újra offenzívát
akar kezdeni. Még ugyaszólván alig ért
véget az eredménytelen 10-ik offenzívája
Isonzó arcvonalunk ellen, svájci hírek
máris arról szólnak, hogy új offenzívára
készül.

Ezt is nyugodt lélekkel várjuk és ha
megjön, ez is épúgy a legnagyobb siker-
telenségben fog kimulni, mint ahogy
minden eddigi próbálkozásuk hiábavaló
volt. Mai távirati hireink a következők:

Budapest, aug. 3. Délutáni távirat. A sajtóhadiszállásról jelentik:

Ma reggel magyar és osztrák csapatok bevonultak Czernovitzba.

Közeledünk Czernovitzhoz.

Berlin, aug. 3. A Wolf-iroda közli:
Keletgaliciában és Bukovinában a
szövetségesek előrenyomultak.

**A Zbrucz és Dnyeszter szögét meg-
tisztítottuk az ellenségtől.**

A Dnyesztertől délre a határ köze-
lébe jutottunk.

**A Pruth mindkét partján Czerno-
vitznál heves harcok folynak.**

A kárpáti völgyekben előrehaladtunk
a romániai Szerethen tülra.

A Szereth völgyében Moldova Ba-
nilat átléptük.

A Wolf-iroda esti jelentése.

Berlin, augusztus 3. A Wolf-iroda
jelenti csütörtök estéről:

Flandriában esős időjárás mellett
váltakozó heveségű tűzharc.

Keleten harci sikerek a Pruthnál és
a Szerethnél, valamint a Szucava, Mol-
dova és Bisztrica-völgyekben.

**Változások az orosz
hadvezetőségben.**

Szentpétervár, aug. 3. Az
orosz távirati iroda jelenti:

Az ideiglenes kormány Bruszi-
lov hadseregpáncsnokot a rendelke-
zési állományba helyezte és helyébe a
hadseregpáncsnokává Kornilovot
nevezte ki. Ez utóbbi helyébe Csere-
miszov tábornok a nyolcadik hadse-
reg eddigi vezére kerül a délnyugati
front élére.

tonasághoz felhívást intézett, amelyben
hangsúlyozza Lenin ártatlanságát és
nyilvános vizsgálatot követel.

A háború kitörésének évfordulóján
békeistentiszteletek voltak.

**Orosz menekültek
Krisztiániában.**

Stockholm, aug. 3. Krisztiá-
niába hétszáz orosz menekült érkezett.
Partraszállásukat nem engedélyezték.

Podolia kiürítése.

Stockholm, aug. 3. Podoliában
a város tele van szökött orosz katonák-
kal. A közintézmények sürgősen készül-
nek a város elhagyására.

**Francia jelentés a flandriai
harcokról.**

Páris, aug. 3. Délutáni távirat. A
Havas ügynökség jelenti:

A nagy flandriai csatát az esőzés
megnehezítette.

Angol és francia csapatok a teg-
napot állásaik megerősítésére for-
ditották.

A németek hatalmas ellentámadá-
sokat intéztek és heves harcok után
kényszerítették az angolokat, hogy a St.
Julien—Ypern—Ronlers vasutvonal men-
tén levő állásokba vonuljanak.

A francia kamara ülése.

Bern, aug. 3. Párisból jelentik: A
francia kamarában tegnap igen nyugta-
lan hangulat volt. Erről értesítették Ri-
bot-t, aki Painlavé hadügyminiszterrel
nyomban megérkezett.

Renaudel kijelentette, hogy a
kormányt mielőbb interpellálni akarja
politikájáról. Ribot azt válaszolta, hogy
hajlandó az interpellációt mára kitűzni.

Rotterdam, aug. 3. Radko
Dimitrijev tábornok lemondott a
tizenkettedik hadsereg főparancsnoksá-
gáról. Utódává Parki tábornokot, az
északi front egyik hadtestparancsnokát
nevezték ki.

A bolsevikiek kiáltványa.

Stockholm, aug. 3. A bolsevi-
kiek bizottsága az orosz néphez és ka-

Gorkij Maxim a harctéri helyzetről.

Stockholm, aug. 3. Délutáni távirat. Gorkij Maxim írja:

A harcterről érkező hírek azt mutatják, hogy Oroszország katonai össze-
omlás előtt áll. Ha ez bekövetkezik, elpusztul a nemrég kivívott szabadságunk és
a nemzetközi szociáldemokrácia döntő vereséget szenved. Ezt minden áron meg-
kell akadályozni, részben a hadsereget kell harcképesé tenni, részben a kormány-
nak minden eszközt igénybe kell venni a béke megkötésére és pontosan kell
tájékoztatni a népet a hadicélok felől.

A Rjecs tragikusnak látja Oroszország helyzetét.

Stockholm, augusztus 3. Délutáni távirat. A Rjecs írja:

**A galiciai arcvonal áttörése Kíev és az egész Dnyeper vidék veszedelmét jelenti.
A krevol vereség elsősorban egész haderőnk ütőerét veszélyezteti, sőt talán
Minszk is veszedelemben forog.
A helyzet tragikus.**

A sajtószállítás jelentése.

Budapest, aug. 3. A sajtószállításról jelentik:

A románok tegnap a Casinu-völgyében három ízben támadtak.

Az elsőt segélyesapataink visszaverték, a másodikat ellentámadásunk visszavetette, a harmadik hiábavaló veszteségeket szerzett az ellenségnek.

A Moldova és Szucsava-völgyekben szívósan előretörtünk.

Czerovitzot 12 kilométernyire megközelítettük. A várostól északra elfoglaltunk egy magaslatot. Ezzel Czernovitz ágyuhordlávóvájába jutottunk.

Wolf-jelentés a nyugati harcokról.

Berlin, aug. 3. A Wolf-ügynökség jelenti:

Flandriában az angolok sehohsem tudtak előretolni.

Langemarque ellen az angolok heves támadásban lángszórókat vetettek harcba.

Freitzenbergnél az angolokat mindenütt vissza vetettük és vonalainkat előbbre toltuk. Az angolok támadó kedve még ellentámadásunk előtt megtört.

A harmincegyedikén feiadott állásokat részben visszafoglaltuk.

Védelmi zónánkat az angol holttestek nagy száma borítja.

A német kancellár kitüntetése.

Bécs, aug. 3. Királyunk Michaelis György dr.-nak, a német birodalom kancellárjának a Szent István rend nagykeresztjét adományozta és azt tegnap a kancellárnak személyesen átnyújtotta.

A császár köszönete Hindenburgnak

Berlin, aug. 3. Vilmos császár Hindenburghoz ma a következő táviratot intézte:

Szivem sugallatát követem, amidőn Önnek kedves tábornagyom a háboru harmadik éve után, amely idő alatt állandóan fényes hadvezetői művészettel mutatta seregeimnek az ellenség tulerejével szemben a győzelem útját, újból soha nem szűnő császári köszönetemet kifejezem és Önnek királyi Hohenzollern házirendem nagy rendjéhez a csillagot és keresztet adományozom.

A Ludovika növendékeinek katonai ünnepélye.

Kolozsvár, aug. 3. A honvéd Ludovika Akadémia növendékei tegnap itt jótékonycélu katonai ünnepélyt rendeztek Bartha tábornok vezetésével és azon a közönségnek bemutatták a modern hadviselés eszközeit és módját a szárazföldön és a levegőben. Az ünnepélyen József főherceg is résztvett.

Egy repülőgép motorhiba következtében lezuhant és egy közhonvédet agyonütött. A repülők csak kisebb sérüléseket szenvedtek.

A nemzetközi szocialista kongresszus

Bern, aug. 3. Az angol, francia és orosz szocialisták tárgyalásainak eredményeképpen a nemzetközi szocialista konferenciát szeptember kilencére halasztották.

Az entente szocialisták konferenciája augusztus 28-ikán lesz Londonban.

HIREK

Hivatalos jelentések aug. hó 2-ikáról.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nem volt különös esemény.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: A Casinu-völgy mindkét oldalán az ellenség ismételt hevesen támadott. Vitéz csapataink ellentámadásban és órákig tartó közelharcban győztesek maradtak. Az orosz-román hadosztályok súlyos veszteségeikkel kénytelenek

voltak állásaikba visszavonulni. Kövess vezérezredes hadserege harcok közben tért nyert. A hármass országhatár területén a Dragescitől keletre fekvő magaslatok és a Kimpolungtól északra fekvő vidék kezünkben van.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Böhm Ermolli vezérezredes haderői a Dnyesztertől közvetlenül délre az orosz határ ellen nyomulnak előre. A Zbrucz torkolati szögletét az ellenségtől legnagyobb részben megtisztítottuk.

Olasz és délkeleti harctér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállítás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai harcmezőn csak délután került a

sor a heves tüzéségi harcokra. Vonalaink Langemanutól a Lysig több órás pergőtűz alatt állottak. Mielőtt az ellenség estefelé ezen az arevonalon újabb támadásokhoz fogott volna, ismét súlyos harcok fejlődtek ki, amelyekben az ellenség által tűzbe vetett hadosztályokat mindenütt visszavertük. Vonalainkat több ízben előre toltuk. Az ellenség egy helyen sem ért el eredményt, ellenben meg nem győngült védőtüzelésünkben nagy véres veszteségeket szenvedett. Ellentámadásaink alkalmával a betörési pontokon több száz foglyot veszített. Nyugtalan éjszaka után korán reggel Wyttschától keletre újból előretörő angol támadások hasonlóképpen veszteségteljesen meghiusultak.

A német trónörökös hadserege: A Chemin des Dameson a franciák megismételték eredménytelen támadásait. Az általunk Filaintól délre és Cernyől délkeletre elfoglalt magaslati állások ellen nappal és éjszaka ötször törtek előre. Később derék harcoló csapataink visszaverték őket este. Az ellenség a Maas nyugati partján is egy eredménytelen ellentámadást intézett az elragadott állások visszahódítására. A tegnapi eredményes harcokban, amelyekben a badeni csapatok is dicsőségesen résztvettek, a foglyok száma 650-en felül emelkedett.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala. Böhm Ermolli vezérezredes hadserege a Zbrucz és Dnyesztér szögletében orosz utóvédeket Vigoda mellett a Chotin felé vezető országút mentén visszavetett. Czernovitztól északra hadosztályaink a Dnyesztertől délre is közelednek az orosz határhoz.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Az orosz kárpáti arcvonala ez idő szerint a Pruth és a Kelemen hegység déli lejtő között visszavonulóban van. Német, osztrák és magyar hadosztályok az ellenség után nyomulnak, mely gyakran heves ellentállást fejt ki. Kimpolung előtt állunk. Az ellenség tegnap az Ojtoz- és a Casinu-völgy között nagy erőket vetett harcba, hogy Casinuit elfoglalja. Heves tüzeléssel bevezetett több támadása meghiusult a védők kitarításán. — Ludendorf.

A kánikula. Budapestről jelentik: Budapestben árnyékban 36,4 fokot ért el a hőség. Tizenöt esztendővel ezelőtt, 1902-ben volt csak hasonló nagy meleg, akkor 37 fokot mutatott árnyékban a hőmérő. Tavaly Budapestben a legmagasabb hőmérséklet 34,2 fok volt. Délmagyarországon pedig Deliblaton 40,5 fok. Az idén egyelőre Tapolezán és Turkevén volt a legnagyobb meleg, a Duna vize az uszodákban 23 fok, Pakson 25, a Temes Kiskostélynál 28, a Balaton pedig valóságos melegfürdő. A somogy megyei parton 28—29 fok meleg a víz. Eső is csak Tátraszéplakon, Selmeczbányán és Czirkvenicán fordult elő.

A gyorsított bünvádi eljárás módosítása. A hivatalos lap tegnapi számában jelent meg a gyorsított eljárás revíziójáról szóló igazságügyminiszteri rendelet és a hozzáfűzött végrehajtási utasítás. A revíziós rendelet lényegesebb változásai ezek: A rendelet mindenek előtt ketté osztja az országot a gyorsított eljárás szempontjából: a belső hadműveleti területeken levő törvényszékeket különválasztja a többi törvényszéktől azért, mert a hinterland bíróságaihoz sokkal kevesebb olyan ügy kerül, amely a gyorsított eljárás szabályai szerint intézendő. További lényeges újítás, hogy a vesztegetés csak akkor tartozik a gyorsított eljárás alá, ha azzal a fegyveres erő érdekeit veszélyeztetik. Nevezetes szakasz a negyedik is, amely a gyorsított eljárás alapján elbírálandó ügyek számát csökkenti. Kimondja, hogy azokat az ügyeket, amelyek a régi gyorsított eljárás alapján indultak meg, de főtárgyalásra még nem kerültek, a rendes törvényszéki tanács tárgyalja.

Dr. Báthori szemorvos a Váraljai-utca 6. sz. alá költözött.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, augusztus hó 4-én két előadás: fél 7 és 9 órakor

Vasárnap, augusztus hó 5-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

A kívándorló.

Nagyhatású dráma 3 felvonásban. — A főszerepben a világhírű Erméte Zaccóni.

Fényes árny.

Dráma 5 felvonásban. A főszerepben: Mia May.

A csontkéz.

Elsőrangú detektiv-dráma 3 felvonásban. A főszerepben Aage Hertel, ki a 9 újú embert játszotta.

Gyönyörű kisérő műsor.

Gyönyörű kisérő műsor.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, augusztus 4-én két előadás, este 6 és 9 órakor, rendes helyárrakkal

Olga vallomása.

Bűnügyi dráma 4 felvonásban.

Gyula bajban. Eiko hét.

Vígjáték. Aktuális.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Vasárnap: Egede Aud Nisse első filmje: Szenvedések országútján, 5 felvonásban.

Helyárrak.

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f. II. hely 60 f. III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 120 K. I. hely 100 K. II. hely 80 f. III. hely 50 f.

A kultuszminiszter rendelete a tankötelesekről. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter az elmúlt napokban rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a népoktatásügy rendezéséről. A kultuszminiszter a rendeletben akként intézkedik, hogy az elemi iskolák I—III. osztályaiban a tanítási évszeptember elején kezdődjék és tíz hónapig tartson. A miniszter utasítja a hatóságokat, hogy 9—14 éves tanköteleseknek csak igen jól megokolt esetekben adjon felmentést az iskolába járás alól. A tankötelesek összeírását október második felére rendelte el a miniszter.

Koszoru megváltás. Grünbaum Vilmosné elhunyt a kalmával dr. Bosányi Béláné, Urbán Arnold és Frigyes a Szent-egylet céljaira koszorúmegváltás címén 200 koronát adományoztak. Ezen nemességű hálás köszönetet mond Heufeld Zsigmond elnökhelyettes.

A felrobbant bomba áldozata. Alig pár napja, hogy arról a borzalmas szerencsétlenségről hírt adtunk, aminek következtében egy talált erapnell Pancsován két emberéletet elpusztított, már megint újabb ilyen szerencsétlenségről kell írunk. Fehértemplomból jelentik: Julius hó 29-én délelőtt Maronffy törvényszéki bíró udvarán egy régi német bomba felrobbant s Maronffy Andor tanulót, Maronffy törvényszéki bíró kis fiát, ki ép ez évben jött volna az első gimnáziumba, az egész testét szétszaggatva, agyonhajította. A szerencsétlenségről több verzió kering, de megállapítást nyert, hogy a bombát német katonák mintegy két éve hagyták itt. Az apa, a veszedelmes játékszer rejtegette kis fia elöl, s már két ízben vette el kezéből, midőn most vasárnap délelőtt a kíváncsi kis fiú ismét megtalálta. Kezébe véve, az udvarra ment vele játszani, midőn egyik pillanatban óriási dörrenés közt a bomba felrobbant s a kis fiúnak karját, lábát leszakította, fejét és gyomrát teljesen szétzúzta. Az egész városban a közkezdelt család iránt nagy a részvét.

Sopron sötétben. Sopronból jelentik: Sopron hetek óta sötétségben van, mert a gáztársaságnak kifogyott a szene és kénytelen volt üzemét beszüntetni. A gázgyár azt hangoztatja, hogy az üzembeszüntetést elkerülheték volna és az utcák és a magánlakások világítását továbbra is el tudták volna látni, ha a város a gáznak fűtési és főzési célra való használatát betiltotta volna.

Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2—9 óráig.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Lecker Péter rk. géplakatos és Szeifert Erzsébet rk. — Eöri Hegedüs Antal rk. segédjegyző és Schubert Rózsika rk. — Weber Győző rk. cukorgyári tisztv. és Jahoda Erzsébet rk. — Mesznik Izidor rk. kocsis és Szohn Magdolna rk. — Bogoszlavlev István rk. földműves és Póczik Anna rk. — Iliszin Milutin rk. napszámos és Fülöp Mária rk. —

Hütler Samu izr. kereskedő és Kohn Franziska izr. — Blichta Mihály rk. asztalos és Weiner Paulina rk.

Születések: Schmidfall Mihály rk. géplakatos, leány. — Bernhardt Antal cserépfedő mester, fiú. — Klein Péter rk. napszámos, leány. — Karácsonyi Mária rk. napsz., fiú.

Haldózások: Jovánovics Trifon rk. 53 éves kofa, gyomorbelhurut. — Matity Szilárdné rk. 32 éves, tüdővész. — Kállai János rk. 64 éves napsz., hassérv. — Wilhelm Sándor rk. 19 éves, tüdővész. — Todorov István rk. 2 éves, belhurut. — Turinszki Vitályos rk. 40 éves napszámos, alsó végtag elszakadás (bal- eset). — Tobolik József 17 éves népf. a cs. és kir. 12. gy. e. hősi halált halt. — Lopát Gábor 36 éves népf. a cs. és kir. 12. gy. e. hősi halált halt. Perzsa István 29 éves népf. a cs. és kir. 12. gy. ezredben, hősi halált halt. — Id. Todorov György rk. 64 éves csász., id. veselőb.

Három évi háború Oroszországgal.

Írta: Vartunek József őrnagy.

Kerek három esztendeje, hogy a ránk kényszerített hadüzenet Szerbiának eloldotta láncairól a világháborút. A hivatalos Oroszország, amely oltalmazó kezét Szerbia fölé terjesztette, volt a monarchia ellen irányuló összes mesterkedések lelke Akarta és régóta előkészítette ezt a háborút, hogy letiporjon bennünket. De másképp történt, egészen másképp, mint az akkori orosz hatalmasok elképzelték.

A hadműveleti helyzet a háború kezdetén az osztrák-magyar haderőket északon az elé a feladat elé állította, hogy a hatalmas tulerőben levő orosz hadseregeket megtámadják, ezzel magukra vonják és lekössék, nehogy az oroszok támadóan vonulhassanak Németország ellen, miután a szövetséges német hadsereg főereje először a nyugati hadszíntéren volt lekötve. Ezt a feladatot a cs. és kir. csapatok megoldották. A hadjárat bevezető harcainak, augusztus végétől szeptember közepéig kétháromszoros tulerővel álltunk szemben, de iniciatív előretöréseinkkel úgy össze-vissza ziláltuk és olyan veszteségeket okoztunk neki, hogy — mint a következők mutatták — hetekig tartott, amíg összeszedte magát.

Az ellenség szeptember végén főerejét Porosz-Szilézia ellen való előretörésre kezdte készenlétbe helyezni, de Hindenburg és Dankl október elején megindult offenzívája vesztességteljes harcokba bonyolította Orosz-Lengyelországban, a Visztulától nyugatra és ezzel tervezett előretörését érzékeny módon megzavarták. Középgaliciában pedig az osztrák-magyar főerők offenzívája Przemysl ostromának megszűntetésére és a Sanon át való visszavonulásra kényszerítette. Még a San mentén, majd Chyrov és Stary-Sambor területén csaknem három hétig tartó csata tombolt, az oroszok a Visztulánál öt hadseregnyi hatalmas rohamcsoportot vontak össze, úgy hogy Hindenburg és Dankl hadseregei kénytelenek voltak kitérni nyugat felé, hogy Lengyelország nyugati határán kedvezőbb feltételek mellett, a Chyrovnál győzelmes 2. hadsereg zömével megérvődve vehessék fel újra a harcot. A tizenkét napos krakói csata megállította az orosz tulsó további előnyomulását Porosz-Szilézia ellen. Az ellenség, amelynek északi szárnyát a németek a lodzi csatában visszavetették és keményen szorongatták, déli szárnyát az osztrák-magyar csapatok a limanova-lapanovi csatában a Visztulától délre megverték és a Bo-roevics-hadsereg a Kárpátok felől oldalt fenyegette, december közepén kénytelen volt egész nyugatgaliciai és lengyelországi arcvonalán megkezdeni a hátrálást.

Ausztria-Magyarország hadsai, kitünően vezetett vitéz csapatai, a kedvezőtlen viszonyok dacára keresztül küzdötték magukat, érzékeny gyengülésig forgácsolva az orosz hadsereget, időrabló hadműveletekre és eltulásokra kényszerítve mindaddig, míg operatív ereje ki nem merült és óriási hadianyaga el nem fogyott. Az oroszok később, hogy déli oldalukat a fenyegetés ellen biztosítsák, a Kárpátok fala alá vetették magukat. De hiába. A vér özőne, a hullák hekatombája nem ért semmit a Kárpátok hős védőinek vitézségével szemben és mikor a felszabadult przemysli ostromló sereg avatkozott is a harcba, csak az áldozatok számát növelte és a hatalmas határhegység az orosz hadak tömegsírja lett.

Mignem aztán elkövetkezett a nap, amelyen az ősi Habsburg-monarchia — harcba

az egész ellenségek egész világával — öntudatra ébredt tiszta erejének, Gorlice napja, a nagy viaskodás fordulópontja. A tarnov-gorlicei áttöréssel 1915. május 2-án bevezetett szövetséges hadműveletek összelörték az orosz délnyugati arcvonalát és kiűzték az oroszokat Közép-Galiciából. Przemysl és Lemberg mint e fényes győzelem gyümölcsei megint csapataink kezére jutottak és míg a 7. és 2. hadseregből alakult déli és keleti arcvonalunk a Dnyeszter és a Zlota-Lipa mentén a Bugig lekötötte az ellenséget, a szövetséges hadak a Bug és a Visztula közt északnak nyomultak, tömérdek csatában és ütközetben megverték az ellenséget, elhódították erődeit és az orosz hadsereget Lengyelországból egyre kijebb nyomták Kelet felé. Ekkor azonban keleti arcvonalunk megerősödve az 1. és a 4. hadsereggel támadásra tört előre, az oroszok délnyugati arcvonalát Volhyniában és Keletgaliciában visszavetette, mignem október elején lezárultak a harcok. A szövetségesek arcvonala most már a Keleti-tengertől kezdve (Rigától nyugatra) egészen az oláh határig húzódott, Bojan mellett. Tovább ellenséges területeket hódítottunk és az oroszokat jó ideig téltlenségre kárhoztattuk.

Az ellenség ugyan 1915—16. fordulóján megpróbált áttörni Keletgaliciában és Bukovinában, de tömegrohamai vérbefutak és összetörték a 7. cs. és kir. hadsereg vitézségén. Az oroszok nagy csalódásaát azonban az 1916 nyarán újra megkísérelt offenzíva hozta meg. Kezdetben szerzett sikerei dacára az offenzívát megállítottuk, mielőtt még közvetlen operatív céljait elérte volna és egyre nyilvánvalóbb lett, hogy a központi hatalmak ellenálló erejét nem lehet megtörni, mert központi helyzetük és nagyszerűen kiépített vasuti hálózatuk lehetővé teszi, hogy legrövidebb idő alatt teljessen érintetlen egységeket vessenek az áttöréssel fenyegetett helyre és ott új ellenállási vonalat képezzenek, úgy, hogy az áttörés járhat minimális területnyereséggel, de nagy horderejű sikerekkel nem.

Ez a belátás hajlandóvá tette II. Miklós cárt a békekötésre. De elfeledte, hogy a nyugati államok hatalmasai nem vehetnek magukra ilyen nagylelkű elhatározást, mert ellenében van háborús céljaikkal és föltétlenül bukásukat idézte volna elő. Így aztán a cárnak és vele a dinasztának kellett bukniuk és a nyugati hatalmak által felidézett forradalom bevonult Oroszországba.

Jellemző a háborúnak erre a fázisára, hogy éppen a központi hatalmak fejedelmei, mindenekelőtt ifjú, tetterős uralkodók, súlyosan megpróbált népeik szívéhez férkőztek azzal, hogy békejohot nyújtottak, míg a nyugati államok hatalmasai — Angliában Lloyd George — selfmade manek, akik sem nem születtek, sem nem nevelkedtek uralkodásra és hidegvérrel mérsároltatnak százezreket csak azért, hogy az államhatalmat el ne veszítsék.

A világtörténelem legnagyobb zsarnokainak megbuktatására csak egy mód van: ellenségeink főerevéit a szárazföldön és a tengeren fegyvereink erejével ártalmatlanná tenni. Erőnk töretlen, sőt erősebbek, fölfegyverzetebbek vagyunk, mint valaha. Haderőnk a negyedik háborús esztendő küszöbén bizakodva, nyugodtan tekint a bekövetkező döntő harcok elé.

A nők választójoga

egyhangulag a

Diana

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka. Próbadohoz kor. 1— Nagy dohoz „ 250

Mindenütt kapható!

Legujabb.

A stockholmi konferencia.

Páris, aug. 3. Havas jelentés. A francia szocialista párt csak úgy hajlandó résztvenni a stockholmi konferencián, ha annak napirendjére kiltüzik a háboru eredetének és az érte való felelősségnek kérdését. Ha ez meg nem történik, a nemzeti kongresszushoz apellálnak.

Londoni táviratok szerint a szocialisták közt a stockholmi konferencia kérdésében feszültségtől félnek.

Páris, aug. 3. Az Eclair közli, hogy Henderson angol miniszter lemondása holnap bekövetkezik.

Uj olasz offenziva.

Zürich, aug. 3. Svájci lapok az olasz határról jelentik, hogy az új olasz offenziva miatt posta- és vasuti zárlatot rendeltek el.

Milanói lapok vezérhelyen közlik az oroszok segélykiáltását egy általános entente offenziva után, hogy ezáltal Oroszországot megmentésük.

Az új fiumei kormányzó.

Budapest, aug. 3. Jekelfalusi Zoltán kinevezése fiumei kormányzóvá megtörtént. A kinevezést a hivatalos lap egyik közeli száma hozza.

Nagy tűzvész Moszkvában.

Moszkva, augusztus 3. Moszkvában a keletázsiai társaság raktártelepein irtózatos tűz ütött ki. Ötmillió rubel értékű áru elpusztult.

Csak
RÁDIUM
sós borszeszt
használjunk test- és egészségápolásra.

Nagy üveg ára	K 6'60
Közép üveg ára	K 3'30
Kis üveg ára	K 1'20

Gyártja: A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

Gép- és gyorsírásban jártas
irodakísasszony
azonnali belépésre kerestetik.

Fjánlatok
Kálnoky és Simon
céghez.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagykanizsán.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. Li. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinlauer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Duán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Osv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatárúhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészáros Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkénykötészet:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogyeria:

Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészáros E. Övegye, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert, Hunyadi-utca.

Fényképezés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis M., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűtés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpallota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru, rövidárúszlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkerekedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Könyvesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariiska, Gizella-part. Kurländer-művek.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpallota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakerekedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatárúhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskerekedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Nyomdásztanoncul

Legalább két középiskolai jó
eredményrel végzett fia heti-
fizetéssel azonnali felvételük

lapok nyomdájában.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala

Kiadó: Pleitz Fer, Pál.